

B

baba anus, -i f.; ἡ γραΐς, -ΐδος

Plus est periculi anum lacessere quam canem.

babcia avia, -ae f.; anícŭla, -ae f.; ἡ τήθη, -ης

babka 1. (**babcia**) avia, -ae; ἡ τήθη, -ης; ἡ μάμμη, -ης; 2. (**položna**)
obstetrix, -icis f.; ἡ μαῖα, -ας; 3. (**roślina**) plantago, -inis f.; τὸ
ἀρνόγλωσσον, -ου

bachanalia bacchanalia, -ium n. pl.; αἱ βακχεῖαι, -ῶν

Bachus Ba(c)chus, -i m.; Βάκχος, -ου ὁ

*Syn Dzeusa i Semele utożsamiany z Dionizosem. Bóg winnej latorośli,
wina i płodnych sił przyrody.*

baczyć attendo, 3, -ndi, -nsum alqd, z acc. c. inf.; cavĕo, 2, cavi, cautum alqd;

custodio, 4, -ivi, -itum alqd; vidĕo, 2, vidi, visum alqd; προσέχω; ἀσφαλέω

Videant cónsules, ne quid detrimenti res pública capiat.

bać się formĭdo, 1, -āvi, -ātum alqd; metuo, 3, -ui, - alqd; pavĕo, 2, pavi, - alqd;

timĕo, 2, -ui, - , alqd; tremo, 3, -ui, - , alqd; trépido, 1, -āvi, -ātum alqd; verĕor, 2,

véritus sum alqd; δειλιάω; φοβέομαι; τρέμω

*Óderint (me), dúmmo modo métuant. Quem métuunt, odĕrunt; quem quisque odit,
periisse éxpedit.*

badacz explorātor, -ōris m.; experimentātor, -ōris m.; inquisĭtor, -ōris m.; scrutātor, -ōris
m.; ὁ γνώμων, -ονος

badać exámino, 1, -āvi, -ātum alqd; explōro, 1, -āvi, -ātum alqd; indāgo, 1, -āvi, -ātum
alqd; inquĭro, 3, -sĭvi, -sĭtum alqd; investĭgo, 1, -āvi, -ātum alqd; lustro, 1, -āvi, -
ātum alqd; scrutor, 1, -ātus sum alqd; κατασκοπέω; ἐκζητέω

badanie examen, -inis n.; examinatio, -ōnis f.; exploratio, -ōnis f.; inspectio, -ōnis f.;
investigatio, -ōnis f.; inquisitio, -ōnis f.; quaestio, -ōnis f.; ἡ ἀνάκρισις, -εως; ἡ
δοκιμή, -ῆς; ἡ ἐκζήτησις, -εως

bagaż impedimenta, -ōrum n. pl.; sarcĭna, -ae f.; ἡ σαγή, -ῆς

bagno palus, -udis f.; uligo, -inis f.; ἡ λίμνη, -ης

bajać fábulor, 1, -ātus sum; λαλαγέω; λαλέω

bajdurzyć horiolor, 1, -ātus sum; λαλαγέω

bajka fábulā, -ae f.; ὁ μῦθος, -ου; ὁ αἶνος, -ου

*Mutáto nómine de te fábulā narratur. Lupus in fábulā. Quo modo fábulā, sic vita:
non quam diu, sed quam bene acta sit, refert. Acta est fábulā.*

bajkopisarz fabulātor, -ōris m.; ὁ μυθογράφος, -ου

bajkowy fabŭlaris, -e; fabulōsus, 3; μυθικός, 3

bakteria *bacterium, -ii n.; τὸ βακτήριον, -ου; τὸ μικρόβιον, -ου

- bal 1. (tańce)** ballum,-i *n.*; saltatio,-ōnis *f.*; ἡ χορεία,-ας; **2. (kłoda)** palus,-i *m.*; truncus,-i *m.*; festūca,-ae *f.*; ὁ φιτρός,-οῦ; ὁ κορμός,-οῦ
- balsam** balsamum,-i *n.*; resina,-ae *f.*; τὸ βάλαμον,-ου
- balagan** disordo,-īnis *m.*; inordinatio,-ōnis *f.*; perturbatio,-ōnis *f.*; ἡ ἀταξία,-ας; τὸ χάος,-ους
- balwan 1. (fala)** fluctus,-us *m.*; unda,-ae *f.*; τὸ κῦμα,-ατος; ὁ κλύδων,-ονος; **2. (bożek)** idōlus,-i *m.*; fanus,-i *m.*; τὸ εἶδωλεῖον,-ου; **3. (głupek)** stipes,-itis *m.*; caudex,-icis *m.*; baro,-ōnis *m.* ὁ μωρός,-οῦ
- balwochwalstwo** idololatria,-ae *f.*; idolorum sérvitus,-ūtis *f.* (cultus,-us *m.*); ἡ εἰδωλολατρία,-ας
- banda** latrocinium,-ii *n.*; mandra,-ae *f.*; ληστεία,-ας
- bandaż** fascia,-ae *f.*; ἡ ἐπίδεσις,-εως; ὁ ἐπίδεσμος,-ου
- bandera** vexillum,-i *n.*; ἡ σημαία,-ας
- bandyta** latro,-ōnis *m.*; ὁ ληστής,-οῦ
- bandytyzm** latrocinium,-ii *n.*; ἡ ληστεία,-ας
- bank** argentaria,-ae *f.*; aerarium,-ii *n.* mercatorium; mensa,-ae *f.*; ἡ τράπεζα,-ας
- bankier** argentarius,-ii *m.*; mensarius,-ii *m.*; nummularius,-ii *m.*; ὁ τραπεζίτης,-ου
- bańka 1. (nacznie)** ampulla,-ae *f.*; guttus,-i *m.*; ἡ λήκυθος,-ου; **2. (lekarska)** cucurbīta,-ae *f.*; τὸ φόν,-ου
- bar** taberna,-ae *f.* potoria; τὸ ἀναψυκτήριον,-ου
- barak** tectilium,-ii *n.*, cásula,-ae *f.*; canāba,-ae *f.*; tugurium,-ii *n.*; ἡ κλισία,-ας; ἡ σκηνή,-ῆς
- baran** aries,-etis *m.*; ὁ κριός,-οῦ; ὁ ἀρνείος,-ου
- barbarzyńca** bárbarus,-i *m.*; ὁ βάρβαρος,-ου
- bardziej** amplius, magis, potius, plus; μᾶλλον; περισσοτέρως
- bardzo** magnopĕre, multum, óptime, valde; λίαν; σφόδρα; σφοδρῶς
- bariera** impeditio,-ōnis *f.*; impedimentum,-i *n.*; τὸ κώλυμα,-ατος
- bark** humĕrus,-i *m.*; acronion,-ii *n.*; ὁ ὄμιος,-ου; ἡ ὠμία,-ας
- barwa** color,-ōris *m.*; τὸ χρῶμα,-ατος
- bary** bra(c)chia,-ōrum *n. pl.*; scápulae,-arum *f. pl.*; humĕrus,-i *m.*; οἱ ὄμοι,-ων
- barykada** obex,-icis *m. f.*; obstáculum,-i *n.*; τὸ κώλυμα,-ατος
- baryłka** barile,-is *n.*; barilium,-ii *n.*; doli(ol)um,-ii *n.*; τὸ καδίσκιον,-ου
- basen 1. (pływalnia)** lacus, us *m.*; nataria,-ae *f.*; piscina,-ae *f.*; bálneum,-i *n.*; labrum,-i *n.*; τὸ ὑπολήνιον,-ου; ὁ ληνός,-ου; ἡ κολυμβήθρα,-ας; τὸ νεώριον,-ου; **2. (naczynie)** scaphium,-ii *n.*; ἡ σκάφη,-ης; **3. (zbiornik na wodę)** aquarium,-ii *n.*; cisterna,-ae *f.*; τὸ ὑδροτήριον,-ου
- bastion** arx,-cis *f.*; propugnáculum,-i *n.*; munimentum,-i *n.*; τὸ ὀχύρωμα,-ατος
- baszta** turris,-is *f.*; propugnáculum,-i *n.*; ὁ πύργος,-ου
- baśń** fábula,-ae *f.*; ὁ μῦθος,-ου

baśniowy fabulāris, -e; μυθώδης, -ες

bat corrigia, -ae f.; flagellum, -i n.; lorum, -i n.; ἡ μάστιξ, -ιγος; τὸ φραγέλλιον, -ου

Baukis (Baucis) Baucis, -idis f.; Βαύκις, -ιδος

Żona Filemona. Razem z mężem przyjęli w swej chacie przebranych za wędrowców Dzeusa i Hermesa.

Baucis i Filemon

bawełna bombacio, -ōnis f.; cotto, -ōnis m.; ὁ βύσσος, -ου

bawić 1. (zabawiać) delecto, 1, -āvi, -ātum *alqm alqa re*; oblecto, 1, -āvi, -ātum;

τέρπω; **2. (przebywać)** moror, 1, -ātus sum; versor, 1, -ātus sum; sum, esse, fui *in alqo loco*; διατρίβω; μείνω

bawić się ludo, 3, lusi, lusum *alqa re*; bacchor, 1, -ātus sum; παίζω; εὐφραίνω

Ludendo discimus.

baza fundamentum, -i n.; basis, -is f.; ἡ βάσις, -εως

bazar mercenarium, -ii n.; forum, -i n.; mercātus, -us m.; ἡ ἀγορά, -ᾱς; τὸ ἐμπόριον, -ου

bazylika basilica, -ae f.; ἡ βασιλική, -ῆς

bażant phasianus, -i m.; ὁ φασιανός, -οῦ

bażel bulla, -ae f.; pomphus, -i m.; ὁ πομφός, -οῦ

beczka cadus, -i m.; cumera, -ae f.; cuparia, -ae f.; dolium, -ii n.; cupa, -ae f.; ὁ βάτος, -ου; ὁ κάδος, -ου

belka tignum, -i n.; trabs, -is f.; asser, -ēris m.; ὁ δοκός, -οῦ

Quid autem vides festūcam in óculo fratris sui, et trabem in óculo tuo non vides?

Bellerofont Bellérophon, -ontis m.; Βελλεροφόντης, -ου

Wnuk Syzyfa; zabił Chimere.

Bellona Bellōna, -ae f.; Ἐνυώ, -οῦς

Bogini wojny.

benzyna *benzīnum, -i n.; *ἡ βενζίνη, -ης

berło sceptrum, -i n.; scipio, -ōnis m.; ὁ ῥάβδος, -ου; τὸ σκῆπτρον, -ου

bestia bestia, -ae f.; fera, -ae f.; bélua, -ae f.; τὸ θηρίον, -ου

bez 1. (przyimek) sine *z abl.*; absque *z abl.*; ἐκτός *z gen.*; ἄτερ *z gen.*; ἄνευ *z gen.*; χωρίς *z gen.*; **2. (bot.)** sambūcus, -us f.

Absque argento ómnia vana. Sine dubio. Sine effectū. Sine die ac loco.

Sine mora. Sine prole. Sine nómine. Sine spe. Sine ira et studio.

bezbarwny decolōrus, 3; ἀχρώματος, -ον; ἄχρωμος, -ον

bezbledny inerrábilis, -e; ἀπλάνητος, -ον

bezbolesny índolens, -entis; analgéticus, 3; ἀνάλητος, -ον

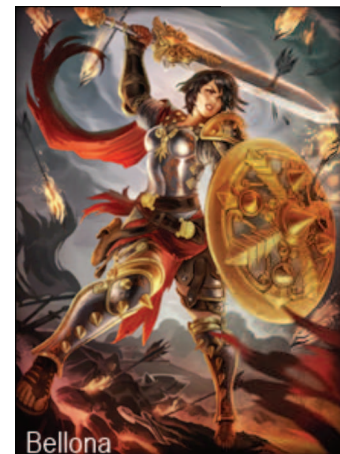
bezbożnik impius, -ii m.; ὁ ἄθεος, -ου

bezbożny impius, 3; nefandus, 3; profanus, 3; ἄθεος, -ον; ἀσεβής, -ες

Donis impij ne placāre audeant deos!

Bellrofont

Bellona

bezbronny inermis,-e; exarmatus, 3; ἄνοπλος,-ον

bezchmurny serēnus, 3; sudus, 3; ἀνέφελος,-ον

bezczelność arrogantia,-ae f.; impudicitia,-ae f.; insolentia,-ae f.; petulantia,-ae f.; ἡ ἀναίδεια,-ας; ἡ ὕβρις,-εως; τὸ ὑπέρβιον,-ου

bezczynność inactívitas,-ātis f.; inertia,-ae f.; otium,-ii n.; desidia,-ae f.; ἡ ἀεργία,-ας; ἡ ἀδράνεια,-ας

Mollit viros otium. Otia dant vitia. Otia non ditescunt. Otium et reges et beatas perdit urbes. Otium púlvinar Satanae.

bezdroże invia,-ōrum n. pl.; avium,-ii n.; ἡ ἀνοδία,-ας

bezkarność impúnitas,-ātis f.; ἡ ἀτιμωρία,-ας

bezkarny impūnis,-e; impúnitus, 3; inultus, 3; ἀτιμώρητος,-ον

bezkształtny informis,-e; deformis,-e; ἄμορφος,-ον

bezlitosny crudēlis,-e; inclemens,-entis; immiséricors,-rdis; ferreus, 3; inhumānus, 3; durus, 3; ἀνοικτίμων,-ον; σκληρός, 3; ἀνέλεος,-ον

bezludny desertus, 3; depopulātus, 3; vastus, 3; ἔρημος, 3

bezląd incoordinatio,-ōnis f.; inordinantia,-ae f.; inordinatio,-ōnis f.; ataxia,-ae f.;

chaos,-i n.; confusio,-ōnis f.; perturbatio,-ōnis f.; ἡ ἀταξία,-ας; τὸ χάσμα,-ατος

bezymiar immensitas,-ātis f.; τὸ ἀπειρον,-ου

bezymierny immensus, 3; infinītus, 3; ἀπειρος,-ον; ἄμετρος,-ον

bezymyślność inconsideratio,-ōnis f.; socordia,-ae f.; stupiditas,-ātis f.; ἡ ἀβουλία,-ας;

ἡ ἀνοια,-ας; ἡ ἀνοησία,-ας; ἡ ἀφροσύνη,-ης

bezymyślny inconsiderātus, 3; socors,-rdis; stúpidus, 3; ἀβουλος,-ον; ἀνόητος,-ον; ἄφρων,-ονος

bezokolicznik infinitīvus,-i m.; ἡ ἀπαρεμφάτη,-ης

bezowocny infructíbilis,-e; inútilis,-e; κενός, 3; μάταιος, 3; ἄκαρπος,-ον

bezowocowy infructuōsus, 3; ἄκαρπος,-ον

bezpieczeństwo securitas,-ātis f.; salus,-ūtis f.; incolúmītas,-ātis f.; ἡ ἀσφάλεια,-ας

bezpieczny certus, 3; secūrus, 3; tutus, 3; ἀσφαλής,-ές; ἀκίνδυνος,-ον; ἀδεής,-ές

Medio tutissimus ibis.

bezpłatnie gratis, gratúito; δωρεάν

bezpłatny gratúitus, 3; δωρητός, 3

bezpłodność infertílitas,-ātis f.; sterílitas,-ātis f.; infecúnditas,-ātis f.; ἡ ἀτοκία,-ας;

ἡ στειρότης,-ητος

bezpłodny infertílis,-e; infecundus, 3; infructuōsus, 3; sterílis,-e; στειρός, 3; ἄτοκος,-ον

bezpociowy amorphicus, 3; informis,-e; ἄμορφος,-ον

bezpośredni immediatus, 3; directus, 3; ἄμεσος,-ον

bezprawie illegálitas,-ātis f.; iníquitas,-ātis f.; iniuria,-ae f.; ἡ ἀνομία,-ας; ἡ

ἀναρχία,-ας

Iniuriam qui factūrus est, iam facit. Nihil est facilius factu quam iniuria.

Summum ius summa iniuria. Ex iniuria non óritur ius.

bezprawny illegítimus, 3; ἄνομος,-ον

- bezrobocie** operistitium, -ii *n.*; ἡ ἀνεργία, -ας
bezsenność insomnia, -ae *f.*; ἡ ἀϋπνία, -ας
bezsenny insomnius, 3; desomnis, -e; exsomnia, -e; ἄϋπνος, -ον; ἀκοίμητος, -ον
bezsilność impotentia, -ae *f.*; infirmitas, -ātis *f.*; debilitas, -ātis *f.*; ἡ ἀδυναμία, -ας; ἡ ἀσθένεια, -ας
bezsilny inops, -opis; impotens, -entis; infirmus, 3; debilis, -e; ἀσθενής, -ές; ἀδύνατος, -ον; ἀκρατής, -ές
beztroska serenitas, -ātis *f.*; animi; secordia, -ae *f.*; incūria, -ae *f.*; ἡ ἀμεριμνία, -ας
beztroski serenus, 3; secūrus, 3; secors, -rdis; incuriōsus, 3; ἀμέριμνος, -ον
bezużyteczny inūtilis, -e; ἀνωφελής, -ές; κενός, 3; ἄχρηστος, -ον
bezwarunkowy absolūtus, 3; inconditiōnalis, -e; ἀναγκαῖος, 3; ἐπιτήδειος, 3
bezwład inertia, -ae *f.*; torpor, -ōris *m.*; ἡ ἀεργία, -ας
bezwonny inodorātus, 3; ἄνοδμος, -ον
bezwstyd impudicitia, -ae *f.*; impudentia, -ae *f.*; ἡ ἀσέλγεια, -ας; ἡ ἀναίδεια, -ας
bezwstydny impuditiōsus, 3; impūdēns, -entis; impudīcus, 3; ἀναίσχυντος, -ον; ἀκόλαστος, -ον
bezwzględny 1. (niezależny) absolūtus, 3; ἀπόλυτος, -ον; **2. (okrutny)** crudēlis, -e; immītis, -e; inclēmēns, -entis; saevus, 3; sevērus, 3; αὐστηρός, 3; ἀδίστακτος, -ον
beźzeństwo caelibātus, -us *m.*; ἡ ἀγαμία, -ας
bęben tympanum, -i *n.*; tamburīnus, -i *m.*; τὸ ἤχεϊον, -ου
bębenek tympan(iolum), -i *n.*; τὸ τύμπανον, -ου; τὸ κρουπέδιον, -ου; ἡ ὀρυθαία, -ας
biada! vae! eheu!; οὐαί; οἴμοι
Vae victis! Vae soli! Vae mihi!
biadać (in)gemo, 3, -ui, -itum; lamentor, 1, -ātus sum; plango, 3, -xi, -ctum; ululo, 1, -āvi, -ātum; γοόω; ὀδύρομαι
białko albūmen, -īnis *n.*; proteinum, -i *n.*; τὸ λεύκωμα, -ατος; (jaja) albor, -ōris *m.*; τὸ λευκόν, -οῦ
biały albus, 3; cāndidus, 3; λευκός, 3; λαμπρός, 3
biblioteka bibliothēca, -ae *f.*; ἡ βιβλιοθήκη, -ης
bibliotekarz bibliothecarius, -ii *m.*; ὁ βιβλιακός, -οῦ
biec plagatio, -ōnis *f.*; verberatio, -ōnis *f.*; ἡ πληγή, -ῆς; (serca) pulsatio, -ōnis *f.*; ὁ σφυγμός, -οῦ
bicz corrigia, -ae *f.*; flagellum, -i *n.*; lorum, -i *n.*; τὸ φραγέλλιον, -ου; ἡ μάστιξ, -ιγος
biczować flagello, 1, -āvi, -ātum; mastīgo, 1, -āvi, -ātum; verbēro, 1, -āvi, -ātum; μαστίζω; μαστιγέω; φραγαλλόω
bić bāculo, 1, -āvi, -ātum; caedo, 3, cecīdi, caesum; cutio, 3, cussi, cussum; ferio, 4, -ivi, -itum; plago, 1, -āvi, -ātum; κόπτω; δέρω; παίω; τύπτω
bić się (walczyć) pugno, 1, -avi -atum; proelior, 1, -ātus sum; confligo, 3, -flixi, -flictum; πολεμέω; μάχομαι; κόπτω
biec, biegnąć curro, 3, cucurri, cursum; τρέχω; δρώω

bieda inopia,-ae f.; miseria,-ae f.; paupertas,-ātis f.; penūria,-ae f.; egestas,-ātis f.; τὸ ὑστέρημα,-ατος; ἡ χρεία,-ας; πτωχεΐα,-ας
Ignis aurum probat, miseria fortes. Luxuriae filia est inopia. Inopiae desunt multa, avaritiae omnia.

biedak pauper,-ēris m.f.; egens,-entis m.; ὁ πτωχός,-οῦ

biedny egēnus, 3; miser, 3; pauper,-eris; πένης,-ες; πτωχός, 3

Miser res sacra. Miser, qui numquam miser. Non qui parum habet, sed qui plus cupit, pauper est. Pauper ubique iacet, dives ubique placet. Paupérrimi non semper misérrimi sunt. Quod míseri nimis volunt, hoc facile credunt. Saepe sub paúpere tecto ingenium hábitat. Inops potentem dum vult imitari, perit.

bieg cursus,-us m.; cursatio,-ōnis f.; ὁ δρόμος,-ου

Vitae cursus brevis est, gloriae sempiternus.

biegacz cursor,-ōris m.; ὁδρομάς,-άδος

biegle currātim, fluātim, cursim; ἐπίτροχα

biegly expertus, 3; perītus, 3; ἴδρις,-ιος; γνώστης,-ες

biegun cardo,-īnis m.; vertex,-icis m.; polus,-i m.; ὁ πόλος,-ου

biegunka fluxus,-us m. alvīnus; ἡ διάρροια,-ας; τὸ δυσεντέριον,-ου

biel albēdo,-īnis f.; τὸ λευκῶμα,-ατος

bielizna linamentum,-i n.; τὰ ἐσώτερα,-ων

bielmo albūgo,-īnis f.; leucōma,-atis n.; τὸ γλαύκωμα,-ατος

biernik accusatīvus,-i m.; ἡ αἰτιατική,-ῆς

biernośc passīvitas,-ātis f.; inactīvitas,-ātis f.; ἡ ἀεργία,-ας

bierny passīvus, 3; ἀεργός,-όν; (*gram.*) ὕπτιος, 3

bierzowanie confirmatio,-ōnis f.; τὸ χρίσμα,-ατος

bieżący currens,-entis; fluens,-entis; τρέχων,-ουσα,-ον; τρεχούμενος, 3

bigamia bigamia,-ae f.; ἡ διγαμία,-ας

bilet scida,-ae f.; scheda,-ae f.; schédula,-ae f.; téssera,-ae f.; τὸ εἰσιτήριον,-ου

biodro coxa,-ae f.; lumbus,-i m.; ἡ ὀσφῦς,-ύος; τὸ ἰσχίον,-ου; ὁ μηρός,-οῦ

biograf biogrāphus,-i m.; vitae scriptor,-ōris m.; ὁ βιογραφεύς,-έως

biografia biographia,-ae f.; vita,-ae f.; ἡ βιογραφία,-ῆς

biolog biólogus,-i m.; ὁ βιολόγος,-ου

biologia biologia,-ae f.; ἡ βιολογία,-ας

bis! bis!; δίς

biskup epíscopus,-i m.; ὁ ἐπίσκοπος,-ου

bitwa colluctatio,-ōnis f.; proelium,-ii n.; pugna,-ae f.; dimicatio,-ōnis f.; certámen,-īnis n.; acies,-ei f.; ἡ μάχη,-ης; ἡ πάλη,-ης; ὁ πόλεμος,-ου; ὁ ἀγών,-ῶνος

biurko mensa,-ae f. scriptoria; τὸ γραφεῖον,-ου

biust pectus,-ōris n.; mamilla,-ae f.; τὸ στήθος,-εος; ὁ θώραξ,-ακος; (*kobiocy*) mamma,-ae f.; papílla,-ae f.; ὁ μαστός,-οῦ; ὁ τιτθός,-οῦ

biustonosz strophium,-ii *n.*; ὁ στηθόδεσμος,-ου

bizuteria pretiosa,-ōrum *n. pl.*; τὰ τιμητά,-ῶν; τὰ κοσμήματα,-ων

blacha bráctĕa,-ae *f.*; bráttĕa,-ae *f.*; lamella,-ae *f.*; lámīna, -ae *f.*; ἡ πτύξις,-εως; ἡ πλάτη,-ης

blady lívidus, 3; pállidus, 3; lúridus, 3; χλωρός, 3; ὠχρός, 3

blask nitor,-ōris *m.*; splendor,-ōris *m.*; fulgor,-ōris *m.*; candor,-ōris *m.*; ἡ λαμπρότης,-ητος; ὁ φέγγος,-ου; ὁ φωστήρ,-ῆρος

blat mensa,-ae *f.*; tabula,-ae *f. mensae*; ábacus,-i *m.*; ὁ ἄβαξ,-ακος

blednać pallesco, 3,-lui; χλορέομαι

bliski propinquus, 3; v́icinus, 3; confinis,-e; contérminus, 3; πλήσιος, 3

blisko 1. (**przysł.**) iuxta, prope, haud procul *alqa re*; propter; ἔγγυς, πλήσιον, σχεδόν; 2. (**przyim.**) iuxta, prope, propter *z acc.*; ἔγγυς, πλήσιον *z gen.*

blizna cícatrix,-icis *f.*; ἡ ὠτειλή,-ῆς

Etiam sanāto vúlnerē cícatrix manet. Non venit vulnus ad cicátricem, in quo medicamenta temptantur.

blízni próximus, 3; πλήσιος, 3

blízniaczy gemellus, 3; géminus, 3; δίδυμος, 3

blízniaak gemellus,-i *m.*; geminus,-i *m.*; ὁ δίδυμος,-ου

blizszy propior,-ius; proximior,-ius; πλησιότερος, 3

blokada 1. (*okrzęzenie wojsk*) obsidio,-ōnis *f.*; obsessio,-ōnis *f.*; circumsessio,-ōnis *f.*; ὁ περικλεισμός,-οῦ; 2. (*osłona przed wrogiem*) propugnáculum,-i *n.*; saepimentum,-i *n.*; τὸ ὀχύρωμα,-ατος; 3. (*przeszkoda*) impedimentum,-i *n.*; obex,-icis *m.*; τὸ ἀποκλεισμός,-οῦ; τὸ κώλυμα,-ατος

blondyn flavus, 3; ξαντότριχος,-ον

bluszcz hedĕra,-ae *f.*; cissus,-us *f.*; ὁ κιττός,-οῦ

bluzka intĕrula,-ae *f.*; indusium,-ii *n.*; pelusium,-ii *n.*; pelusia,-ae *f.*

bluźnierca sacrílegus,-i *m.*; ὁ βλάσφημος,-ου; ὁ ἱερόσυλος,-ου

bluźnierstwo sacrilegium,-ii *n.*; exsecratio,-ōnis *f.*; ἡ βλασφημία,-ας

blagać (de)precor, 1,-ātus sum *alqm, alqd, alqd ab alqo*; oro, 1,-āvi,-ātum *alqm, alqd*; rogo, 1,-āvi,-ātum *alqm, alqd*; súpplīco, 1,-āvi,-ātum *alicui*; (προσ)εὔχομαι; δέομαι; ἵκετεύω; παρακαλέω

blaganie deprecatio,-ōnis *f.*; obsecratio,-ōnis *f.*; supplicatio,-ōnis *f.*; ἡ δέησις,-εως; ἵκετερία,-ας

blahostka nugae,-arum *f. pl.*; frívolum,-i *n.*; τὸ ὀλίγον,-ου

blazen buffo,-ōnis *m.*; histrio,-ōnis *m.*; morio,-ōnis *m.*; sannio,-ōnis *m.*; scurra,-ae *m.*; ὁ γελοιαστής,-οῦ; ὁ σάννας,-ου

bląd error,-ōris *m.*; ἡ πλάνη,-ης; τὸ σφάλμα,-ατος

Errorem cum lacte nútricis súbimus. Non omnis error stultitia est dicenda.

Cuiusvis hóminis est errare, nullíus nisi insipientis in errore perseverare.

blądzący errans,-antis; πλανητός, 3

blądzić erro, 1, -āvi, -ātum; pecco, 1, -āvi, -ātum; labor, 3, lapsus sum; πλανάομαι;
; ἁμαρτάνω

Errāre humanum est. Errant, qui in prósperis rebus ímpetus Fortúnae in omne tempus fugisse se putant. Errat et in nulla sede moratur Amor.

blękit caerúleum, -i n.; τὸ γλαυκόν, -ου

blękitny caerúleus, 3; cyáneus, 3; γλαυκός, 3

blogi beatus, 3; faustus, 3; ὄλβιος, 3

blogosławić beatífico, 1, -āvi, -ātum; benedíco, 3, -xi, -ctum; εὐλογέω; μακαρίζω

blogosławieństwo benedictio, -ōnis f.; beatitūdo, -īnis f.; ἡ εὐλογία, -ας; ὁ μακαρισμός, -οῦ

blogosławiony beatus, 3; benedictus, 3; sanctus, 3; εὐλογητός, -όν; μακάριος, 3

blona membrana, -ae f.; túnica -ae f.; velamentum, -i n.; ἡ μεμβράνα, -ας; ἡ μῆνιγξ, -ιγγος

blona dziewicza hymen, -enis m.; membrana, -ae virgínea; ὁ ὕμην, -ῆνος

bloto caenum, -i n.; limus, -i m.; lutum, -i n.; palus, -udis f.; volutabrum, -i n.; ὁ πηλός, -οῦ; ὁ βόρβορος, -ου

De coelo in caenum.

blysk fulgor (fulgur), -ōris n.; nitor, -ōris m.; coruscāmen, -īnis n.; ἡ ἀστραπή, -ῆς

blyskać, blysnąć fulgēo, 2, -lsi, - - ; fúlguro, 1, -āvi, -ātum; mico, 1, -cui; ἀστράπτω; ἐκλάμπω

blyskać się fúlmino, 1, -āvi, -ātum; mico, 1, -cui; fulguro, 1, -āvi, -ātum; ἀστράπτω

blyskawica fulgur, -ūris n.; fúlgetrum, -i n.; coruscum, -i n.; ἡ ἀστραπή, -ῆς

blyszczący lúcidus, 3; nitens, -entis; splendens, -entis; spléndidus, 3; coruscans, -antis; λαμπρός, 3; λιπαρός, 3

blyszczec candēo, 2, -ui, - - ; clarēo, 2, -ui, - - ; corusco, 1, -āvi, -ātum; fulgēo, 2, -lsi, -lsum; lampo, 1, -āvi, -ātum; nitēo, 2, -ui, - - ; rútilo, 1, -āvi, -ātum; splendēo, 2, -ui, - - ; spléndico, 1, -āvi, -ātum; ἀστράπω; αὐγάζω; λάμπω

bo nam; enim; étenim; namque; γάρ, ὅτ(τ)ι, δια, ἐπειδή

boczny laterālis, -e; πλευρικός, 3

bodziec impulsus, -us m.; stímūlus, -i m.; acúleus, -i m.; incitamentum, -i n.; ὁ σκόλοψ, -οπος; ἡ ἀφορμή, -ῆς

bogacić locúpleto, 1, -āvi, -ātum; πλουτίζω

bogacić się ditescō, 3, -ui, - - ; divesco, 3, -ui, - - ; πλουτέω

bogactwo opulentia, -ae f.; opes, -um f. pl.; divitiae, -arum f. pl.; ὁ πλοῦτος, -ου

Divitiae grandes hómini sunt vívere parce. Divitiae pariunt curas. Divitiae apud sapientem virum in servitute sunt, apud stultum in imperio. Déspice divitias, si vis ánimo esse beatus. Homo doctus in se semper divitias habet. Bona valetūdo melior est quam máximae divitiae. Non ergo félicem faciunt divitiae. Vides doctrīnam ac virtūtem tutíssimas esse divitias. Ubi opes, ibi amīci. Diligentia auget opulentiam. Divitiae et honōres incerta et cadūca sunt. Contentum suis rebus esse maximae divitiae.

bogacz dives,-itis *m.*; opulentus,-i *m.*; ὁ πλούσιος,-ου

bogaty dives,-itis; abundans,-antis; lóculpes,-etis; opulentus, 3; πλούσιος, 3

Dives aut iniquus est, aut iniqui heres. O, dives, dives, non omni témpore vives!

bogini dēa,-ae *f.*; diva,-ae *f.*; ἡ θεά,-ᾶς

bogobojnośc pietas,-ātis *f.*; timor,-ōris *m.* Dei; ἡ θεοσέβεια,-ας

bogobojny pius, 3; religiōsus, 3; timoratus, 3; θεοσεβής,-ές

bohater heros,-ois *m.*; ὁ ἥρωας,-ωος

bohaterski heróicus, 3; ἡρωϊκός, 3; ἔνδοξος,-ον

bohaterstwo heroismus,-i *m.*; armipotētia,-ae *f.*; virtus,-utis *f.*;

fortitūdo,-īnis *f.*; ὁ ἡρωϊσμός,-οῦ

boisko campus,-i *m.*; árēa,-ae *f.*; τὸ γυμνάσιον,-ου; τὸ στάδιον,-ου

bojaźliwy formidolōsus, 3; pávidus, 3; tímīdus, 3; tremebundus, 3;

δειλός, 3; ἔντρομος, 3

Audāces Fortūna (ad)iuvat tímīdosque repellit.

bojaźń tímīdītas,-ātis *f.*; timor,-ōris *m.*; pavor,-ōris *m.*; metus,-us *m.*; ὁ

φόβος,-ου; ἡ δειλία, -ας; ἡ δειλίασις,-εως

bojownik (pro)pugnātor,-ōris *m.*; ὁ ἀγωνιστής,-οῦ

bok latus,-ēris *n.*; ἡ πλευρά,-ᾶς; τὸ πλευρόν,-οῦ

boks pugilatio,-ōnis *f.*; pugilātus,-us *m.*; ἡ πυγμαχία,-ας; τὸ

πανκράτιον,-ου

bokser pugilātor,-ōris *m.*; ὁ πύγμαχος,-ου

boleć dolēo, 2,-uī, -; crucior, 1, -atus sum; patior, 3,-passus sum; labōro,

1,-āvi,-ātum *alqa re*; dolore afficior, áffici, affectus sum; διαπον

έομαι; ὀδυνάομαι; πενθέω

bolesny dolens,-entis; ἀλγηρός, 3

boleściwy dolorōsus, 3; παθητός, 3

boleśc dolor,-ōris *m.*; ἡ ἀλγηδών,-όνος; ὁ πόνος,-ου; τὸ πένθος,-εος

Bona Dea ("Dobra Bogini") Bona Dea *f.* (*bogini rzymska związana z*

Faunusem).

Boreasz Boreas,-ae *m.*; Βορέας,-ου

Uosobione bóstwo zimnego wiatru północnego.

borówka bacca,-ae *f.*; ὁ βότρυς,-υος

boski divīnus, 3; divus, 3; θεϊός, 3; δῖος, 3

boskośc divínītas,-ātis *f.*; ἡ θε(ι)ότης,-ητος

bosy nūdīpes,-edis; ἀνυπόδητος,-ον

botaniczny botánicus, 3; herbarius, 3; βοτανικός, 3

botanika botánica,-ae *f.*; ἡ βοτανική,-ῆς

bowiem nam; enim; étenim; namque; γάρ; ὅτ(τ)ι

bożek idōlus,-i *m.*; idōlum,-i *n.*; simulacrum,-i *n.*; τὸ εἰδωλεῖον,-οῦ; τὸ

εἶδωλον,-ου; τὸ σέβασμα,-ατος

boży divīnus, 3; θεῖος, 3

bożyszczce idōlus,-i *m.*; tanus,-i *m.*; τὸ εἶδωλον,-ου

bóbr castor,-ōris *m.*; fiber,-bri *m.*; ὁ κάστωρ,-ορος

bóg deus,-i *m.*; súperus,-i *m.*; divus,-i *m.*; ὁ θεός,-οῦ; ὁ δαίμων,-ονος

Deus mirābilis, fortūna variābilis. Deus et natūra nihil faciunt frustra. Flectere si nequeo superos, Acheronte movebo. D.O.M. = Deo Óptimo, Máximo.

bój pugna,-ae *f.*; proelium,-ii *n.*; certamen,-īnis *n.*; dimicatio,-ōnis *f.*; ὁ πόλεμος,-ου; ἡ μάχη,-ης; ἡ στρατεία,-ας; ἡ πάλη,-ης

bójka rixa,-ae *f.*; ἡ πάλη,-ης

ból dolor,-ōris *m.*; luctus,-us *m.*; ἡ λύπη,-ης; ἡ ἀλγηδών,-όνος; ἡ ὀδύνη,-ης; τὸ πάθημα,-ατος; ὁ πάθος,-ου; ἡ ὠδίν,-ῖνος; ὁ πόνος,-ου

Vitam miscet dolor et gaudium. Perfer et obdura, dolor hic tibi proderit olim!

Nullus dolor est, quem non longínquitas témporis minuat ac molliat. Dies levat luctum.

bóle porodowe mieć parturio, 4,-ivi,-itum; ὠδίνω

bór forestum,-i *n.*; silva,-ae *f.*; ἡ ὕλη,-ης

bóstwo déitas,-ātis *f.*; divínitas,-ātis *f.*; numen,-īnis *n.*; τὸ δαιμόνιον,-ου; τὸ θεῖον,-ου

bósc arieto, 1,-āvi,-ātum; κερατίζω

brać accipio, 3,-cepi,-ptum; suscipio, 3,-cepi,-ptum; capio, 3, cepi, captum; áufero, auférre, ábstuli, ablātum; sumo, 3,-psi,-ptum; λαμβάνω; αἴρω; αἰρέω

brać udział intersum, -esse, -fui *z dat.*; μετέχω

brak 1. (nieobecność) absentia,-ae *f.*; ἡ ἀπουσία,-ας; **2. (ubytek, defekt)** defectus,-us *m.*; vitium,-ii *n.*; τὸ κολόβωμα,-ατος; τὸ ἐλάττωμα,-ατος; **3. (niedobór)** deficientia,-ae *f.*; inopia,-ae *f.*; carentia,-ae *f.*; penuria,-ae *f.*; τὸ ὑστέρημα,-ατος

brakować desum, deesse, defui; indigēo, 2,-ui *alqa re*; carēo, 2,-ui *alqa re*; deficio, 3, feci,-fectum; ὑστερέω; λείπω

brama porta, -ae *f.*; ianua, -ae *f.*; fores, -ium *f.pl.*; ἡ θύρα,-ας; ἡ πύλη,-ης; ὁ πυλών,-ῶνος

Hánnibal ante portas.

bransoletka armilla,-ae *f.*;

ὁ βραχιονιστήρ,-ῆρος

brat frater,-ris *m.*; ὁ ἀδελφός,-οῦ

bratanek fratruélis,-is *m.*;

ὁ ἀδελφιδοῦς,-οῦ

braterski fraternus, 3; ἀδελφικός, 3

braterstwo fratérnitas,-ātis *f.*; ἡ ἀδελφότης,-ητος

brązownik aerarius,-ii *m.*; ὁ χαλκεύς,-έως

brązowy bronseus, 3; aereus, 3; χαλκοῦς,-ῆ,-οῦν; χάλκινος, 3

brew supercilium,-ii *n.*; ἡ ὀφρῦς,-ύος

broda 1. (zarost) barba,-ae f.; ὁ πώγων,-ωνος; ὁ κόννος,-ου; **2.** (podbródek) mentum,-i n.; genium,-ii n.; τὸ γένειον,-ου

Barba crescit, puer nescit. Barba non facit philosophum. Video barbam et pallium, philosophum non video.

brodaty barbātus, 3; bárbiger, 3; πωγωνοφόρος,-ον

bronić defendo, 3,-ndi,-nsum *alqm ab alqa re lub adversus alqm*; tutor, 1,-ātus sum *alqm*; tuēor, 2, tuitus (tutus) sum; ἀπολογέω; ἀμύνω; φυλάσσω

bronić się me defendo, 3,-ndi,-nsum; me tego, 3,-xi,-ctum; resisto, 3, réstiti, - *alicui lub contra alqm*; ἀπολογέομαι; ἀμύομαι

broń arma,-ōrum n. pl.; armatūra,-ae f.; armātus,-us m.; τὰ ὅπλα,-ων; τὰ τεύχεα,-ων; τὰ ἔντεα,-ων

Inter arma silent Musae. Arma virumque cano.

brud immunditio,-ōnis f.; inquinamentum,-i n.; lutum,-i n.; purgāmen,-īnis n.; purgamentum,-i n.; sordes,-is f.; τὸ βόρβορος,-ου; ὁ μολυσμός,-οῦ; ἡ ῥυπαρία,-ας

brudny immundus, 3; spurcus, 3; sórdidus, 3; squalidus, 3; ἀκάθαρτος,-ον; ῥυπαρός, 3

brudzić contāmino, 1,-āvi,-ātum; (co)inquino, 1,-āvi,-ātum; máculo, 1,-āvi,-ātum; spurco, 1,-āvi,-ātum; μιαίνω; μολύνω; ῥυπαίνω; σπιλώω

brudzić się sordesco, 3,-ui, -; inquinox, 1,-ātus sum; ῥυπαίνομαι

brunet homo (vir) nigris capillis; ὁ μελατρινός,-οῦ

brutalność brutālitas,-ātis f.; ἡ θηριότης,-ητος

brutalny brutālis,-e; trux,-cis; crudēlis,-e; θηριώδης,-ες; ἄγριος, 3

bruzda crena,-ae f.; lira,-ae f; plica,-ae f.; sulcus,-i m.; ὁ ὄγμος,-ου

bryczka raeda,-ae f.; carpentum,-i n.; ἡ ῥαίδη,-ης

brylant adamas,-antis m. sculptus; ὁ ἀδάμας,-αντος

bryła massa,-ae f.; bolus,-i m.; globus,-i m.; ὁ θρόμβος,-ου; ὁ βῶλος,-ου; ὁ σόλος,-ου

Bryzeida Brisēis,-idos f.; Βρυσηίς,-ίδος

Córka kapłana Bryzesa. Stała się branką Achillesa w czasie trwania wojny trojańskiej.

brzask dilúculum,-i n.; aurōra,-ae f.; matutīnum,-i n.; ἡ αὐγή,-ῆς; ἡ ἠώς, ἡ οὔς

brzeg 1. (morski) litus,-ōris n.; ora,-ae f.; ripa,-ae f.; ὁ αἰγιαλός,-οῦ; ἡ ἀκτή,-ῆς; **2.**

(marginēs) margo,-īnis f.; τὸ ἄκρον,-ου; **3.** (krawędź naczynia) labrum,-i n.; ἡ ἄκρα,-ας; **4.** (granica, miedza) limes,-itis m.; ἡ ὁροθεσία,-ας; **5.** (szaty)

limbus,-i m.; τὸ λῶμα,-ατος; τὸ κράσπεδον,-ου

brzemienność graviditas,-ātis f.; praegnatio,-ōnis f.; τὸ βάρος,-εος; ἡ ἐγκυότης,-ητος

brzemienny grávidus, 3; onerarius, 3; ponderōsus, 3; praegnans,-antis; ἔγκυος,-ον

brzemie gravēdo,-īnis f.; gestāmen,-īnis n.; moles,-is f.; onus,-ēris n.; pondus,-ēris n.;

- sarcīna,-ae *f.*; τὸ βάρος,-εος; τὸ ὄγκος,-εος; τὸ φορτίον,-ου
- brzęk** tinnītus,-us *m.*; frémītus,-us *m.*; ὁ ἀραγμός,-οῦ
- brzmienie** sonus,-i *m.*; murmur,-ūris *n.*; tenor,-ōris *m.*; ὁ ἤχος,-ου; ἡ φωνή,-ῆς
- brzuch** abdōmen,-īnis *n.*; alvus,-i *m.*; utērus,-i *m.*; venter,-ris *n.*; ἡ γαστήρ, γαστρός;
ἡ κοιλία,-ας
- Plenus venter non studet libenter.**
- brzuszny** ventrālis,-e; abdominālis,-e; γαστρικός, 3; κοιλιώδης,-εσ
- brzydki** turpis,-e; deformis,-e; foedus, 3; taeter, 3; αἰσχρός, 3; σαπρός, 3;
ἄσχημος,-ον
- brzydota** turpitūdo,-īnis *f.*; foeditas,-ātis *f.*; defōrmītas,-ātis *f.*; ἡ αἰσχρότης,-ητος
- brzydzić się** fastidio, 1- avi,-atum *alqd, alqm*; foedo, 1,-āvi,-ātum *alqd, alqm*;
abōminor, 1,-ātus sum *alqd, alqm*; taedet, 2, taedit (taesum est) *me alicuius rei*;
προσοχλίζω; ἀδημονέω; ἀποστυγέω
- brzytwa** novācūla,-ae *f.*; ratorium,-ii *n.*; xyster,-ēris *m.*; τὸ ξυρόν,-οῦ
- buchać** erumpo, 3, erupi, eruptum; ἐκρήγνυμαι
- buda** cōhuae,-arum *f. pl.*; taberna,-ae *f.*; ἡ σκηνή,-ης
- budowa 1. (budowanie)** aedificatio,-ōnis *f.*; exstructio,-ōnis *f.*; ἡ ἐνδώμησις, -εως;
ἡ οἰκοδομή,-ῆς; **2. (struktura)** complexio,-ōnis *f.*; constitutio,-ōnis *f.*;
compositio,-ōnis *f.*; structūra,-ae *f.*; ἡ σύνθεσις,-εως
- budować** aedifico, 1,-āvi,-ātum *alqd*; cōnstruo, 3,-xi,-ctum *alqd*; condo, 3,-didi, -
ditum *alqd*; instituo, 3,-ui,-tum *alqd*; κτίζω; οἰκοδομέω; κατασκευάζω
- budowla** aedificium,-ii *n.*; aedificatio,-ōnis *f.*; constructio,-ōnis *f.*; exstructio,-ōnis *f.*;
domus,-us *f.*; opus,-ēris *n.*; structūra,-ae *f.*; ἡ οἰκοδομή,-ῆς; τὸ οἰκοδόμημα,-ατος
- budulec** materies,-ei *f.*; materia,-ae *f.*; tigna,-ōrum *n. pl.*; ἡ ὕλη,-ης
- budynek** aedificium, -ii *n.*; domus,-us *f.*; τὸ οἰκοδόμημα,-ατος; ἡ οἰκία,-ας
- budzić** excito, 1,-āvi,-ātum *alqm*; ἐγείρω; ἐξυπνίζω
- budzić się** expergiscor, 3, experrectus sum; ἐγείρομαι
- bujać 1. (huśtać)** libro, 1,-āvi,-ātum *alqd, alqm*; αἰωρέω; σαλεύω; **2. (fantazjować)**
fingo, 3, finxi, fictum; φαντάζω; **3. (kłamać)** mentior, 4,-itus sum; ψεύδω
- bujda** mendacium,-ii *n.*; τὸ ψεῦσμα,-ατος
- buk** fagus,-i *f.*; ἡ ὄξυη,-ης
- bukiet** sertula,-ae *f.*; fascicūlus,-i *m.*; τὸ ἀνθοδέσμιον,-ου
- bulion** iūsculum,-i *n.*; bullīgo,-īnis *f.*; ὁ ζωμός,-οῦ
- buława** sceptrum,-i *n.*; scipio,-ōnis *f.*; τὸ σκήπτρον,-ου
- bulka** panīnus,-i *m.*; bucella,-ae *f.*; pastillus,-i *m.*; τὸ πύργον,-ου
- bunt** rebellio,-ōnis *f.*; seditio,-ōnis *f.*; conspiratio,-ōnis *f.*; revolta,-ae *f.*; ἡ στάσις,-
εως
- buntować** seditionem (motus) facio, 3, feci, factum (movēo, 2, movi, motum);
impello, 3, -puli,-ulsum; concito, 1,-āvi,-ātum; stímulo, 1, -avi,-atum); ἐγείρω;
διαταράσσω

buntować się rebello, 1, -āvi, -ātum; recontro, 1, -āvi, -ātum, recertor, 1, -ātus sum;

στασιάζω; παραπικραίνω

buntowniczy rebellōsus, 3; rebellis, -e; seditiōsus, 3; ἀποστασικός, -όν

buntownik concitātor, -ōris *m.*; rebellātor, -ōris *m.*; seditiōnarius, -ii *m.*; ὁ στασιαστής, -οῦ

burak beta, -ae *f.*; τὸ τεῦτλον, -ου

bursztyn succinum, -i *n.*; glaes(s)um, -i *n.*; electrum, -i *n.*; τὸ ἤλεκτρον, -ου

burza procella, -ae *f.*; tempestas, -ātis *f.*; túrbula, -ae *f.*; turbo, -īnis *f.*; ἡ λαῖλαψ, -απος;

ὁ ὄμβρος, -ου; ἡ θύελλα, -ας

burzyć 1. (niszczyć) demolior, 4, -itus sum; dissolvo, 3, -solvi, -solūtum; delēo, 2, -evi, -tum; diruo, 3, -ui, -ūtum; everto, 3, -rti, -rsum; καταιρέω; καταλύω;

καταστρέφω; **2. (podburzać)** concito, 1, -āvi, -ātum; (con)turbo, 1, -āvi, -ātum; commónēo, 2, -movi, -motum; διαταράσσω

but calce(ament)um, -i *n.*; τὸ ὑπόδημα, -ατος; ἡ κρηπίς, -ῖδος; (z cholewami)

caligae, -arum *f. pl.*; (do tańca) baxēa, -ae *f.*; (z niegarbowanej skóry) pero, -ōnis *m.*

butelka lag(a)ena, -ae *f.*; lagoena, -ae *f.*; ὁ λάγυνος, -ου; τὸ κεράμιον, -ου; ἡ φιάλη, -ης

by ut, uti; ὅπως; ἵνα

byczek iuvençus, -i *m.*; búcūlus, -i *m.*; τὸ ταυρίδιον, -ου; ὁ μόσχος, -ου

być sum, esse, fui; εἶμί (εἶμαι); γίγνομαι; ἴσθημι; ὑπάρχω

być bardzo potężnym praepollēo, 2, -ui, -; δυναστεύω

być bogatym lecupletor, 1, -ātus sum; πλουτέω

być godnym dignus habēor, 2, -itus sum; καταξιόομαι

być nieobecnym absum, abesse, afui; ἀπειμί

być nieposłusznym inoboedio, 4, -ivi, -itum; παρακούω

być obecnym adsum, adesse, affui; παρειμί; παραγίγνομαι; ἐνδημέω

być posłusznym oboedio, 4, -ivi, -itum; parēo, 2, parui, paritum; πείθομαι;

ὑπακούω; ὑποτάσσομαι

Rogantibus potius quam imperantibus paremus.

być potężnym potestatem habēo, 2, -ui, -itum; δύναμαι

być pozbawionym vaco, 1, -āvi, -ātum *re* lub *a re*; ὑστερέω

być przeszkodą impedimento sum, esse, fui *alicui*; κωλύω

być sprzedawanym veneo, -ire, -ii; πωλέομαι

być świadomym conscius sum, esse, fui; σύννοιδα

być wdzięcznym debēo, 2, -ui, -itum *alicui*; εὐχαριστέω

być w niebezpieczeństwie periclitor, 1, -ātus sum; κινδυνεύω

być wolnym (niezajętym) vaco, 1, -āvi, -ātum *alqa re*; σχολάζω

Nulla pars vitae vacat officio.

być w zwyczaju mos (consuetudo) est, esse, fui; ἔθω

być zdrowym valēo, 2, valui, valitūrus; ῥώννυμι; ὑγιαίνω

bydło armentum, -i *n.*; peculium, -ii *n.*; pecus, -ōris *n.*; pecus, -ūdis *f.*; τὸ βόσκημα, -

ατος; ὁ κτήνος, -ου; ἡ βουκολία, -ας

Fertilior seges est alienis semper in agris vicinumque pecus grandius uber habet.

byk bos, bovis; taurus, -i *m.*; ὁ βοῦς, βοός; ὁ ταῦρος, -ου
byle, **byleby** dum, modo, dúmmo; si modo; καίπερ; κἄν
Óderint (me), dúmmo métuant!

byly pratéritus, 3; προηγούμενος, -ον

byt ens, entis *n.*; essentia, -ae *f.*; exsistentia, -ae *f.*; natūra, -ae *f.*; τὸ ὄν, ὄντος;
 ἡ ὑπόστασις, -εως

Ens intentionale. Ens per accidens. Ens per se. Ens reale.

bywać frequento, 1, -āvi, -ātum; visito, 1, -āvi, -ātum; saepe adsum, adesse,
 affui; διατρέβω; μένω

bzdura anilia, -ae *f.*; absurdum, -i *n.*; ὁ λῆρος, -ου; ἡ ἀνοησία, -ας

